

Рецензент: Балджи М.Д., д.е.н., професор, зав. кафедри економіки та планування бізнесу Одеського національного економічного університету

08.11.2016

УДК 35.073.52:351.71.(477)+65.0151“2016”

Вечтомова Ірина, Кіртока Руслан

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ

У статті розглянуті шляхи удосконалення адміністрування податків в сучасних умовах. Визначено основні напрямки підвищення ефективності адміністрування податків в сучасних умовах, проаналізовано наявні тенденції розвитку податкового адміністрування. Документ у сфері оподаткування забезпечить виконання тактичних і стратегічних завдань податкової політики у країні лише за умови професійного і збалансованого адміністрування податків. Розглянуті напрямки розвитку та удосконалення адміністрування податків в Україні в сучасних умовах потребує подальшого дослідження та перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень. Подальші напрямки щодо удосконалення адміністрування податків потребує фундаментального перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до національних умов, що були висвітлені у роботі.

Ключові слова: податки, податкова система, адміністрування податків, податкове адміністрування, податкові платежі.

Вечтомова Ирина, Киртока Руслан

ПУТИ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НАЛОГОВ В УКРАИНЕ

В статье рассмотрены пути совершенствования администрирования налогов в современных условиях. Определены основные направления повышения эффективности администрирования налогов в современных условиях, проанализированы имеющиеся тенденции развития налогового администрирования. Документ в сфере налогообложения обеспечит выполнение тактических и стратегических задач налоговой политики в стране лишь при условии профессионального и сбалансированного администрирования налогов. Рассмотрены направления развития и совершенствования администрирования налогов в Украине в современных условиях требует дальнейшего исследования и анализа ряда методологических подходов, обогащения его концептуальных положений. Дальнейшие направления по совершенствованию администрирования налогов требует фундаментального пересмотра ряда методологических подходов, обогащения его концептуальных положений результатами отечественных и западных научных разработок, адаптированных к национальным условиям, которые были освещены в работе.

Ключевые слова: налоги, налоговая система, администрирование налогов, налоговое администрирование, налоговые платежи.

Vechtomova Irina, Chirtoca Ruslan

WAYS OF IMPROVING TAX ADMINISTRATION IN UKRAINE

The article discusses ways to improve tax administration in modern conditions. The main directions of improving the efficiency of tax administration in modern conditions, analyzed the existing tax administration development trends. in taxation document will implement tactical and strategic objectives of tax policy in the country only if

professional and balanced tax administration. The directions of development and improvement of the administration of taxes in Ukraine in modern conditions requires further research and analysis of a number of methodological approaches, enrich its conceptual provisions. Further directions for improvement of tax administration requires a fundamental revision of a number of methodological approaches, enrich its conceptual provisions of the results of domestic and foreign scientific research adapted to national circumstances, which have been highlighted in the work.

Keywords: taxes, tax system, tax administration, tax administration, tax payments.

Постановка проблеми. В Україні у процесі запровадження Податкового кодексу України зрозуміло, що документ у сфері оподаткування забезпечить виконання тактичних і стратегічних завдань податкової політики у країні лише за умови професійного і збалансованого адміністрування податків. Постає проблематика наповнення дохідної частини бюджетів різних рівнів, а також враховуючи те, що більше половини таких доходів становлять податкові надходження, саме підвищення ефективності адміністрування податків і відповідна його адаптація до Української реальії стає чи не найголовнішим питанням та його подальшого вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тематику, щодо становлення, розвитку та удосконалення адміністрування податків, розглядали у своїх працях, такі вчені: В. Андрущенко, В. Мельник, Т. Єфименко, Ф. Ярошенко, А. Крисоватий, А. Соколовська та ін. Проблематика реформування податкової системи, формуванню ефективної податкової політики присвячено роботи Ю. Іванова., В. Вишневського, В. Гейця, І. Луїної, П. Мельника, Л. Тарангул, Л. Шаблістої.

Науковцями адміністрування визначається, як процес управління або форма управлінської діяльності. Зміст цього поняття включає в себе методи та механізми, які застосовуються в процесі управління, тобто в сфері оподаткування, для досягнення поставлених цілей. При цьому визначення та використання необхідних і найбільш

об'єктивних механізмів та методів, на думку відомого американського професора Глена Райта, має бути функцією цього управління. [1, с.39]

Згідно з баченням відомого вітчизняного вченого А.Селіванова, адміністрування податків є “правовідносини, які складаються у сфері здійснення уповноваженими державними органами заходів з погашення податкового боргу і передбачають застосування методів владно-примусового характеру до платників податків” [2, с.35].

Мета статті. Проведені дослідження ставили за мету визначити шляхи удосконалення адміністрування податків.

Однією з головних цілей цієї статті є розкриття поняття та сутності адміністрування податків, висвітлення основних аспектів адміністрування прямих податків, виявлення проблем та шляхів їх подолання, також розробка рекомендації щодо вдосконалення процедури адміністрування податків у сучасних умовах розвитку України.

Поставлені завдання, щодо написання даної статті:

- висвітлити наукові основи та дослідження в адмініструванні податків;
- розкрити нормативно-правове забезпечення адміністрування податків в Україні;
- надати інформацію, щодо удосконалення адміністрування податків в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Податкове адміністрування як регламентована законами й іншими нормативно-правовими актами управлінська діяльність, що здійснюється податковими та іншими контролюючими органами, передбачає розв'язання таких основних завдань:

- забезпечення платникам податків зручних умов для виконання їхніх обов'язків щодо розрахунку, декларування та сплати податків і зборів;
- контроль із боку держави виконання платниками своїх обов'язків щодо розрахунку, декларування та сплати податків і зборів, забезпечення їх повного виконання всіма платниками;
- забезпечення захисту законних прав та інтересів платників податків від протиправного втручання з боку органів державної влади;
- вжиття державою заходів примусу щодо платників, які не

виконують свої обов'язки.

З урахуванням розв'язання цих завдань повинна будуватися система адміністрування податків. При цьому виконання одних завдань покладається на органи державної влади, інших – на платників податків.

Слід висвітлити, те що до функцій органів державної влади, закріплених нормами Податкового кодексу, при проведенні адміністрування податків належать:

- надання послуг платникам податків у ході виконання ними своїх обов'язків з розрахунку, декларування та сплати податків і зборів;

- здійснення контролю з виконання платниками податкового законодавства;

- вирішення спорів, що виникають при застосуванні податкового законодавства;

- забезпечення відповідальності за порушення податкового законодавства як платників податків, так і органів державної виконавчої влади;

- здійснення примусового стягнення податків, не сплачених у встановлені терміни, та вжиття заходів, спрямованих на поновлення платоспроможності платників податків [3, с.127].

Всі функції, що покладені на органи державної влади щодо адміністрування податкових платежів в Україні відповідають міжнародній практиці податкового адміністрування. Однією з відмінностей, тобто основна відмінність полягає в якості забезпечення належних умов і значному спрощенні необхідних процедур під час виконання податкового обов'язку платниками (табл. 1).

Таблиця 1

Відмінності податкового адміністрування у державах світу і в Україні

Напрямок	Міжнародна практика	Практика України
1	2	3
Забезпечення платникам податків зручних умов для виконання їхніх обов'язків щодо розрахунку, декларування та	Максимальне спрощення форми податкової декларації, де зазначаються лише показники, що мають значення для визначення суми податку, який підлягає сплаті (середньостатистична європейська податкова декларація для фізичних осіб включає 4-10 рядків, для корпорацій -15-30) Забезпечення прийняття податкової	Включення до форми податкової звітності максимальної кількості даних, що дають змогу вести контроль. Як результат, форма декларації передбачає 32 рядки та 17 додатків різного обсягу окрім фінансової звітності, що подається з декларацією

Продовж. табл. 1

1	2	3
сплати податків і зборів	звітності в електронному вигляді, в основному з використанням віддаленого доступу (наприклад, мережі інтернет). Причому декларація вважається неподаною Надання платникам податків актуальної та об'єктивної інформації з питань застосування податкового законодавства Зведення до мінімуму додаткових процедур, які мають виконуватися платниками при виконанні своїх обов'язків	Процес прийняття податкової звітності спрямований на забезпечення зручності адміністратора податків і на сьогодні майже на працює дистанційно через неналежну технічну готовність адміністратора і платника Надання платникам податків актуальної та об'єктивної інформації з питань застосування податкового законодавства (трактування норм податкового законодавства з урахуванням необхідності виконання плану надходжень) Зведення до мінімуму додаткових процедур, які мають виконуватись адміністратором податків
Контроль з боку держави виконання платниками податків своїх обов'язків щодо розрахунку, декларування та сплати податків і зборів	Основний принцип: мінімізація витрат часу на складання податкової звітності та її подання до контролюючих органів Зведення до мінімуму переліку документів, що мають подаватися платником податків при реєстрації Надання контролюючим органам повноважень зі збирання повної інформації щодо діяльності Налагодження на належному рівні інформаційного обміну між органами державної влади: інформація, подана платником до одного органу державної влади, не повинна подаватися ним повторно іншому органу державної влади. Питання отримання такої інформації вирішується за рахунок інформаційного обміну між органами державної влади Надання контролюючим органам повної інформації щодо стану виконання платниками податків їхніх обов'язків із розрахунку, декларування і сплати податків	Основний принцип: забезпечення адміністратору можливості виконати план надходжень до державного бюджету Перелік документів при реєстрації платника податків має бути достатнім для здійснення контролю Надання контролюючим органам повноважень зі збирання повної інформації щодо діяльності На сьогодні обмін інформацією між органами державної влади є обмеженим, що посилює адміністративне навантаження на платника Надання контролюючим органам повної інформації щодо стану виконання платниками податків їхніх обов'язків із розрахунку, декларування і сплати податків
Забезпечення захисту законних прав та інтересів платників податків вів	Застосування ризик-орієнтованого підходу при обранні об'єктів перевірок, Для перевірок мають відбиратися платники, щодо яких існує найбільше підстав припускати наявність фактів ухилення від сплати податків Основний принцип: платники податків, що сумлінно виконують свої обов'язки,	Застосування ризик-орієнтованого підходу при обранні об'єктів перевірок передбачено нормативною базою Основний принцип: платники податків, що сумлінно виконують свої обов'язки, піддаються найбільшій кількості перевірок та

Продовж. табл. 1

1	2	3
протиправного втручання з боку органів державної влади	мають піддаватися найменшій кількості перевірок та адміністративних процедур. Візити до компаній і перевірки замінено на перехресні перевірки звітів компаній Урахування законних прав та інтересів платників податків на всіх етапах адміністрування.	адміністративних процедур Урахування законних прав та інтересів платників податків за умови, що платник готовий їх відстоювати.
Вжиття державою заходів примусу щодо платників податків, які не виконують свої обов'язки	Відшкодування платникам матеріальної шкоди, завданої неправомірними діями органів державної влади Заходи примусу й покарання, які вживає держава до платників податків, покликані забезпечити дотримання принципу рівності всіх перед законом. Порушення податкового законодавства має негативні наслідки	Відшкодування платникам матеріальної шкоди, завданої неправомірними діями органів державної влади фактично не відбувається, хоча механізм передбачено Податковим кодексом Порушення податкового законодавства не завжди має негативні наслідки у вигляді відповідальності та примусових заходів

В таблиці 1, наведені напрями адміністрування податків та інструменти його реалізації в Україні та інших державах світу згідно із законодавством є ідентичними, однак практична реалізація й цілі принципово різняться. Міжнародна практика адміністрування спрямована на сприяння добровільній сплаті податків і створення максимально зручних умов для виконання платниками своїх обов'язків. Лише за умови неналежного їх виконання вживаються заходи покарання і примусу, при цьому адміністратор сам неухильно дотримується норм і процедур податкового законодавства. Українська ж практика адміністрування юридично спрямована на забезпечення добровільної сплати податків і створення зручних умов платникам, фактично ж превалює контрольна функція та створення зручних умов для роботи адміністратора податків, причому саме податкові органи доволі часто дають приклад можливості безкарного порушення податкового законодавства.

Наприклад, в Україні акцент на перевірки робиться на те, що платник податків окрім податкової звітності, яка містить в собі велику кількість додатків, подає адміністратору ще й фінансову звітність підприємства. Як наслідок, результативність контрольних заходів у нашій державі є значно нижчою, ніж у розвинених країнах. На той час, коли у Данії, де запроваджено достатньо виважену систему

податкових перевірок, рівень виконання податкового законодавства – один із найвищих у світі, зокрема, з питань сплати ПДВ він перевищує 95 %.

Робота українських податкових органів з проведення контролю істотно впливає на умови ведення бізнесу в Україні. Часті перевірки, необґрунтовані вимоги до платників податків відволікають від виконання господарських функцій, створюють атмосферу невизначеності й непевності. Найгірше, якщо об'єктом таких перевірок стають сумлінні платники, тоді як несумлінні продовжують отримувати конкурентні переваги через несплату податків.

Вплив податкових перевірок на поведінку платників залежить як від організації їх проведення, так і від упровадження заходів щодо їх реалізації. Податкова служба повинна мати детально розроблену й виважену програму проведення таких перевірок із метою виявлення виключно ухилення від оподаткування, а також зниження суми сплачених податків.

Саме удосконалення моделі податкового контролю сприятиме створенню рівних конкурентних умов для всіх учасників економічних відносин. Головною ж метою вдосконалення податкового контролю є забезпечення виконання вимог податкового законодавства усіма учасниками податкових відносин, виявлення фактів його порушень та їх усунення

Дотримання вимог податкового законодавства не може бути досягнуто лише внаслідок застосування примусових заходів. Як свідчить практика, коли більшість суб'єктів ухиляються від виконання своїх законодавчо визначених обов'язків – жодна каральна система не може з цим упоратися. Тому основними завданнями є сприяння добровільній сплаті податків і вжиття попереджувальних заходів щодо уникнення оподаткування.

Держава у процесі реформування податкової системи намагається створити умови, за яких платник податків сам усвідомлював би необхідність їх сплати. Лише тоді можна застосовувати конкретні механізми співпраці, які будуть частиною загальної системи адміністрування податків і сприятимуть їх добровільній сплаті [4, с.31].

З 1 січня 2015 року, всі без винятку податкові накладні повинні видаватися контрагентам в електронному вигляді і реєструватися в

Єдиному реєстрі податкових накладних. Якщо з реєстрацією ПН в Єдиному реєстрі, все, більш менш, зрозуміло, оскільки українські бухгалтери за кілька останніх років вже встигли набути досвіду в цій нелегкій справі, то необхідність видачі податкової накладної контрагенту в електронному вигляді викликає набагато більше питань [5].

На сьогоднішній день, податкова служба дає можливість користуватися такими програмами:

- електронний сервіс платника податків;
- єдине вікно подання електронної звітності;
- ОПЗ: податкова звітність.

Основними програмними продуктами та сервісами, які активно рекламуються в даному напрямку: 1) Іfin; 2) Арт-Звіт Плюс; 3) Медок; 4) Соната; 5) Бухгалтерія онлайн від Приватбанку [6].

Система електронного адміністрування податку на додану вартість (далі СЕА ПДВ) призначена для безперервного оперативного контролю формування важливою складовою бюджету країни – податку на додану вартість. Головною метою впровадження СЕА ПДВ є запобігання зловживань шляхом незаконного отримання відшкодування ПДВ з бюджету.

Завдяки СЕА ПДВ інформація про обсяги бюджетних ресурсів з ПДВ стає доступною в кожен момент часу (а не після закінчення звітного періоду, коли платники складають декларації). Крім того, СЕА ПДВ дає можливість оперативно регулювати процес формування зобов'язань і податкового кредиту кожного платника таким чином, щоб в цілому по країні сума відшкодування ПДВ не перевищувала суми надходжень цього податку до бюджету.

Система електронного адміністрування ПДВ не вносить кардинальних змін в загальні принципи справляння ПДВ, затверджені Кодексом. Норми Кодексу, що визначають коло платників ПДВ, об'єкт оподаткування, принципи формування податкових зобов'язань та податкового кредиту, залишаються незмінними.

Електронні ПДВ-рахунки – одна з головних складових СЕА ПДВ. Саме за допомогою ПДВ-рахунків здійснюється безперервний і ефективний контроль формування та відшкодування податку на додану вартість.

Створення ПДВ-рахунки не вимагає додаткових дій від власників бізнесу або бухгалтерів – рахунок відкриває Казначейство

на підставі даних УКРІНФОРМ і сповіщає про це платника податків. Відкриття та обслуговування електронних рахунків здійснюється на безоплатній основі, так само, як і надання інформації про рух коштів на них (за відповідним запитом платника податків) без обмеження в кількості запитів і в часі.

Система електронного адміністрування ПДВ вводилася поетапно:

- з 1 лютого по 1 липня 2015 року - в тестовому режимі;
- з 1 липня 2015 року - на постійній основі [7].

Висвітливо і таку новину, щодо оновлення ПП «1С:Звіт» (13.02.2015 р.) змінені алгоритми роботи програми з центральним шлюзом ДФС:

В ПП «1С:Звіт» встановлене «пряме з'єднання» з центральним шлюзом ДФС, транзитний сервер 1С-СЕД виключений з ланцюга обміну документами між користувачем ПП «1С:Звіт» та ДФС. Тепер користувач ПП «1С:Звіт» надсилає документи безпосередньо в ДФС через «пряме з'єднання» (рекомендується) або через «поштове з'єднання», а також отримує документи (квитанції) від ДФС напряму.

Були введені зміни та уточнення, а саме:

1. Для нових користувачів ПП «1С:Звіт» завантаження ліцензії тепер потрібно робити наступним чином:

- закатати останній дистрибутив ПП «1С:Звіт»;
- встановити програму;
- перед внесенням організації оновити програму до останнього оновлення;
- після внесення організації і завантаження програми в вікні «Керування ліцензіями» натиснути кнопку «Завантажити» для завантаження ліцензії з сервера 1С-СЕД.

2. Для користувачів ПП «1С:Звіт», які раніше користувались сервісом, діє автоматичне завантаження актуальної ліцензії при продовженні супроводу.

3. Наявність ліцензії, її тип а також кінцевий строк дії можна перевірити на сайті.

4. В ПП «1С:Звіт» додана можливість задавати маршрут документа:

- реєстрація-Відправка зареєстрованих контрагенту;
- узгодження з контрагентом-Реєстрація-Відправка

зареєстрованих контрагенту;

- тільки реєстрація.

5. Для коректної роботи ПП «1С:Звіт» і правильної реєстрації документів (ПН/РК) в єдиному реєстрі потрібно діяти згідно чіткого правила:

- РК до ПН, яка виписана до 1 лютого 2015 р. незалежно від того, з «мінусом» він чи з «плюсом», реєструє Продавець;

- РК до ПН, яка виписана після 1 лютого 2015 р. реєструється Продавцем, якщо він з «плюсом» і реєструється Покупцем, якщо він з «мінусом»;

- виправлення даних в шапці ПН незалежно від дати ПН робить Продавець, причому, вносяться правильні данні в шапку і заповнюється таблична частина сумами з «плюсом» і такими самими сумами з «мінусами», щоб в сумі був нуль;

6. Прямий обмін ПН/РК між контрагентами працює серед користувачів ПП «1С:Звіт», М.Е.Дос та М.Е.Дос online. Користувачі інших програм для обміну документами можуть:

- використовувати web-сервіс М.Е.Дос online, який підключений до транзитного серверу ПП «1С:Звіт»;

- робити Запит (J1300103) до єдиного реєстру зі своєї програми, вказавши дату реєстрації документу в реєстрі, та поставивши галку «Отримати файли документів (ПН/РК) з ЄРПН»;

- перейти на використання ПП «1С:Звіт».

7. Фінансова звітність подається за допомогою форм, що знаходяться в розділі «Єдине вікно» з індексом «S». Такі звіти надходять в центральний шлюз ДФС, а звіди потрапляють і в Статистику і в районну ДФС. Фінансові звіти з індексом «J» шлюзом ДФС не приймаються.

8. Для усунення конфліктів по отриманню квитанцій від ДФС не рекомендується одночасно використовувати на одному комп'ютері ПП «1С:Звіт» разом з іншими програмами здачі електронної звітності [8].

Висновки. Таким чином, питання щодо напрямів розвитку та удосконалення адміністрування податків в Україні в сучасних умовах потребує подальшого дослідження та перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до

українських умов. Тому подальші напрямки щодо удосконалення адміністрування податків потребує фундаментального перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до національних умов.

Сьогодні у світовій практиці потреба в удосконаленні адміністрування податків досить велика. Тому існує потреба і перспектива подальших досліджень адміністрування податків, так як саме вони становлять значну частину у ланці цілісного та системного функціонування.

Необхідність обміну електронними податковими накладними з 01.01.2015 року поставила в глухий кут багато підприємств. Тепер, потрібно заново аналізувати пропозиції комерційних розробників і робити вибір виходячи зі своїх потреб і фінансових можливостей. Якщо не говорити про реєстрацію ПН в ЄРПН, а говорити тільки про необхідність обміну електронними податковими накладними між контрагентами, то єдиним на сьогоднішній день безкоштовним сервісом є Медок Онлайн, який дозволяє будь-якому охочому взяти або відправити податкову накладну. Є дуже схожі сервіси у Арт-Звіт та Айфін, проте їх обмеження дуже сильно звужують можливість їх використання. Тобто, при наявності великої кількості контрагентів, робота з Арт-Звіт та Айфін, втрачає всякий сенс.

Література

1. Райт Г. Державне управління. [Текст]: навч. посібник / Г. Райт. Пер з англ. В.Івашка, О.Коваленка, С.Соколик. – К.: Основи, 1994. – 191 с.

2. Рудь О.В. Адміністрування податку на прибуток підприємств. [Текст]: навч. підручник / О.В. Рудь. – Т. 133. – Вип.120. – С.78-83 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Economy/2010_120/120-13.pdf.

3. Стратегія розвитку ДКРС на період до 2015 року: затв. наказом Головного контрольно-ревізійного управління України від 06.03.2009 № 46 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/category/32570>. – Назва з титул екрану.

4. Кузнецова Ю. А. Повышение качества и эффективности бюджетных услуг. [Текст]: Ю. А. Кузнецова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.anrb.ru/isei/cf2006/d897.htm> .- Назва з титул екрану.

5. Податковий кодекс України № 77-VIII від 28.12.2014 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/1621-18> (з змінами та доповненнями). – Назва з титул екрану.

6. Всеукраїнська газета для приватних підприємців «Консультант» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kchp.com.ua/novoe/obm-n-podatkovimi-nakladnimi-v-elektronnomu-vigljad-ta-h-re-strac-ja-v-rpn.-jaku-programu-obrati-por-vnjalna-tablicja.html>. – Назва з титул екрану.

7. Медок, офіційний сайт / Офіційний сайт MeDoc [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me-doc.com.ua/1111167185-elektronnoe-administrivovanie-nds-razyasnenie?lang=rus> – Назва з титул екрану.

8. 1С Сервер Електронних документів / Офіційний сайт: Спільна розробка 1С та М.е.doc. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.1c-sed.com.ua/texts.php?idd=185>

1. Rayt H. Derzhavne upravlinnya. [Tekst]: navch.posibnyk / H. Rayt. Per z anhl. V.Ivashka, O.Kovalenka, S.Sokolyk. – К.: Osnovy, 1994. – 191 s.

2. Rud' O.V. Administruvannya podatku na prybutok pidpryyemstv. [Tekst]: navch.pidruchnyk / O.V. Rud'. – Т. 133. – Vyp.120. – S.78-83 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Economy/2010_120/120-13.pdf .

3. Stratehiya rozvytku DKRS na period do 2015 roku: zatv. nakazom Holovnoho kontrol'no-reviziynoho upravlinnya Ukrayiny vid 06.03.2009 # 46 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/category/32570>. – Nazva z tytul ekranu.

4. Kuznetsova Yu. A. Povysheniye kachestva y effektivnosti byudzhethnykh usluh. [Tekst]: Yu. A. Kuznetsova [Elektronnyy resurs]. –

Rezhym dostupu: <http://www.anrb.ru/isei/cf2006/d897.htm> .- Nazva z tytul ekranu.

5. Podatkovyy kodeks Ukrayiny # 77-VIII vid 28.12.2014 / [Elektronnyy resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/1621-18> (z zminamy ta dopovnennyamy). – Nazva z tytul ekranu.

6. Vseukrayins'ka hazeta dlya pryvatnykh pidpryyemtsiv «Konsul'tant» [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://kchp.com.ua/novoe/obm-n-podatkovimi-nakladnimi-v-elektronnomu-vigljad-ta-h-re-strac-ja-v-rpn.-jaku-programu-obrati-por-vnjalna-tablicja.html>. – Nazva z tytul ekranu.

7. Medok, ofitsiyyny sayt / Ofitsiyyny sayt MeDoc [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.me-doc.com.ua/1111167185-elektronnoe-administrirovanie-nds-razyasnenie?lang=rus> – Nazva z tytul ekranu.

8. 1C Server Elektronnykh dokumentiv / Ofitsiyyny sayt: Spil'na rozrobka 1S ta M.e.doc. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.1c-sed.com.ua/texts.php?idd=185>

***Рецензент:** Балджи М.Д. д.е.н., професор, зав. кафедри економіки та планування бізнесу Одеського національного економічного університету*

26.10.2016

УДК 336.01

Дудар Юлія

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

У статті розкрито сутність малого підприємництва як специфічного виду економічної діяльності. Зазначено кількісні та якісні критерії визначення суб'єктів малого підприємництва. У роботі